

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

της προσφυγής αριθ. 32298/02
που κατατέθηκε από τον *È È*
κατά της Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας στις 20 Ιανουαρίου 2005 σε συμβούλιο αποτελούμενο από τους:

Κύριο Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, *πρόεδρο,*

Κύριο Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,

Κυρία F. TULKENS,

Κύριο P. LORENZEN,

Κύριο Κ. ΗΑΖΙΥΕΒ,

Κύριο D. SPIELMANN,

Κύριο S.E. JEBENS, *δικαστές,*

και τον κύριο S. NIELSEN, *γραμματέα τμήματος.*

Λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω αναφερόμενη προσφυγή που κατατέθηκε στις 2 Αυγούστου 2002,

Λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου να εφαρμόσει το άρθρο 29 § 3 της Σύμβασης και να εξετάσει ταυτόχρονα το παραδεκτό και την ουσία της υπόθεσης,

Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από την εναγόμενη κυβέρνηση και εκείνες που κατατέθηκαν σε απάντηση από τον προσφεύγοντα,

Αφού διασκέφθηκε, εκδίδει την πιο κάτω απόφαση:

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Ο προσφεύγων, κύριος Ε Ε , είναι ένας έλληνας υπήκοος που γεννήθηκε το 1930 και κατοικεί στην Πεύκη (Αθήνα). Η ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Μ. Απέσσο, σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και κύριο Κ. Γεωργιάδη, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

A. Οι συνθήκες της υπόθεσης

Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, όπως εκτίθενται από τους διαδίκους, μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

Ο προσφεύγων είναι συνταξιούχος δικαστικός. Δυνάμει του νόμου αριθ. 2521/1997, στους εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς χορηγήθηκε μία αύξηση μισθού.

Στις 13 Ιουλίου 1998, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους απέρριψε την αίτηση του προσφεύγοντος για την αύξηση της σύνταξής του έτσι ώστε αυτή να είναι ανάλογη προς την πιο πάνω αναφερόμενη αύξηση του μισθού (απόφαση αριθ. 429312/97/1998).

Στις 29 Απριλίου 1999, ο προσφεύγων άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Στις 8 Μαρτίου 2001, το Ελεγκτικό Συνέδριο ακύρωσε την προσβληθείσα απόφαση και όρισε το ύψος της συμπληρωματικής σύνταξης που έπρεπε να καταβληθεί στον προσφεύγοντα. Ειδικότερα, το Ελεγκτικό Συνέδριο έκρινε ότι ο προσφεύγων έπρεπε να εισπράξει το αιτούμενο συμπληρωματικό ποσό της σύνταξης από την 1^η Ιανουαρίου

1997, ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου 2521/1997 (απόφαση αριθ. 287/2001). Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα στις 25 Μαΐου 2001.

Στις 22 Απριλίου 2002, το Δημόσιο άσκησε αίτηση αναίρεσης.

Την 1^η Ιουλίου 2003, η ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου εξαφάνισε εν μέρει την αναιρεσιβληθείσα απόφαση και αναγνώρισε στον προσφεύγοντα το δικαίωμα να εισπράξει την αιτούμενη συμπληρωματική σύνταξη από την 1^η Μαρτίου 1998 (απόφαση αριθ. 1304/2003). Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα στις 25 Σεπτεμβρίου 2003.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2003, η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Το ποσό, του οποίου ο προσφεύγων αναγνωρίστηκε δικαιούχος, καταβλήθηκε σε αυτόν στις 22 Δεκεμβρίου 2003.

B. Το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο

Το άρθρο 15 του νόμου 2521/1997 ορίζει:

«Η άσκηση έφεσης ή αναίρεσης κατά των πράξεων ή αποφάσεων των κλιμακίων και των τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αντίστοιχα, καθώς και η προθεσμία για την άσκηση αυτών αναστέλλουν την εκτέλεση τούτων κατά του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ.»

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

Επικαλούμενος τα άρθρα 6 § 1 της Σύμβασης και 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 1, ο προσφεύγων παραπονείται για την άρνηση των εθνικών αρχών να συμμορφωθούν προς την απόφαση αριθ. 287/2001 του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Παραπονείται έτσι για την άρνηση της

διοίκησης να του καταβάλει την αιτούμενη συμπληρωματική σύνταξη από την 1^η Ιανουαρίου 1997.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Στην αρχική προσφυγή του, ο προσφεύγων παραπονέθηκε, υπό το πρίσμα του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης και του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 1, για την άρνηση της διοίκησης να συμμορφωθεί προς την απόφαση αριθ. 287/2001 του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να του καταβάλει μία συμπληρωματική σύνταξη από την 1^η Ιανουαρίου 1997 πλέον τόκων υπερημερίας. Στη συνέχεια, στις παρατηρήσεις του της 18 Φεβρουαρίου 2004, ο προσφεύγων πρόσθεσε ότι η απόφαση αριθ. 1304/2003 της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου τον είχε αναγνωρίσει δικαιούχο της αιτούμενης συμπληρωματικής σύνταξης από την 1^η Μαρτίου 1998 και όχι από την 1^η Ιανουαρίου 1997, όπως είχε οριστεί από την απόφαση αριθ. 287/2001.

Το εφαρμοστέο απόσπασμα του άρθρου 6 § 1 έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου (...) το οποίο θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

Το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 1 έχει ως εξής:

«Έκαστο φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της περιουσίας του. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί της ιδιοκτησίας του παρά μόνον για λόγους δημόσιας ωφέλειας και σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τον νόμο και τις γενικές αρχές του διεθνούς δικαίου.

Οι προηγούμενες διατάξεις δεν θίγουν το δικαίωμα των Κρατών να θεσπίζουν τους νόμους που κρίνουν απαραίτητους για να ρυθμίσουν τη χρήση των αγαθών σύμφωνα με το γενικό συμφέρον και να εξασφαλίσουν την πληρωμή των φόρων ή άλλων συνεισφορών ή των προστίμων.»

Η Κυβέρνηση αντικρούει τις θέσεις του προσφεύγοντος. Καταρχήν, υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων δεν υπήρξε θύμα. Η απόφαση αριθ. 287/2001 του Ελεγκτικού Συνεδρίου αναιρέθηκε από την απόφαση αριθ. 1304/2003 της ολομέλειας του ανωτάτου δικαστηρίου που περιόρισε το χρηματικό ποσό του οποίου ο προσφεύγων ήταν δικαιούχος. Στη συνέχεια, η διοίκηση συμμορφώθηκε προς την απόφαση αυτή και κατέβαλε στον προσφεύγοντα το οφειλόμενο ποσό. Εξάλλου, η διοίκηση δεν ήταν υποχρεωμένη να συμμορφωθεί προς την απόφαση αριθ. 287/2001 κατά την διάρκεια της εκκρεμοδικίας, αφού, σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία, η αίτηση αναίρεσης ανέστειλε την υποχρέωση του Δημοσίου να συμμορφωθεί. Κατά την άποψη της Κυβέρνησης, η παρούσα προσφυγή είναι προδήλως αβάσιμη, γεγονός που συνιστά κατάχρηση του δικαιώματος ατομικής προσφυγής εκ μέρους του προσφεύγοντος, με την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Κατά δεύτερο λόγο, προκειμένου περί της καταβολής τόκων υπερημερίας επί του επιδικασθέντος ποσού, η Κυβέρνηση επιχειρηματολογεί ότι η απόφαση αριθ. 1304/2003 δεν επέβαλε στην διοίκηση την υποχρέωση αυτή και ότι, κατά συνέπεια, αυτή δεν ήταν υποχρεωμένη να συμμορφωθεί προς τούτο. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με την Κυβέρνηση, ο προσφεύγων θα μπορούσε να προσφύγει στα εθνικά δικαστήρια με μία αγωγή για την καταβολή τόκων υπερημερίας, κάτι που δεν έπραξε ποτέ.

Ο προσφεύγων απαντά ότι η ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου διέπραξε νομικό σφάλμα, αφού δεν του κατέβαλε συμπληρωματική

σύνταξη για την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου 1997 μέχρι την 1^η Μαρτίου 1998.

A. Επί του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο που προστατεύεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης θα ήταν άσκοπο, αν η εσωτερική έννομη τάξη ενός Κράτους επέτρεπε να παραμείνει μία τελεσίδικη δικαστική απόφαση ανενεργή σε βάρος ενός διαδίκου. Η εκτέλεση μιας απόφασης οποιουδήποτε δικαστηρίου πρέπει να θεωρείται ως αναπόσπαστο τμήμα της «δίκης» με την έννοια του άρθρου 6. Το Δικαστήριο έχει ήδη αναγνωρίσει ότι η πραγματική προστασία του πολίτη και η αποκατάσταση της νομιμότητος εμπεριέχουν την υποχρέωση της διοίκησης να συμμορφωθεί προς μία απόφαση που έχει εκδοθεί από το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο του Κράτους εν προκειμένω (βλέπε, ειδικότερα, *Hornsby κατά Ελλάδας*, απόφαση της 19 Μαρτίου 1997, *Recueil* 1997-II, σελ. 510-511, § 40 επ.).

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο σημειώνει ότι την στιγμή κατά την οποία κατατέθηκε η προσφυγή ενώπιόν του, η δικαστική διαδικασία ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων δεν είχε ακόμη περατωθεί, αφού το Κράτος είχε ήδη ασκήσει αίτηση αναίρεσης κατά της απόφασης αριθ. 287/2001 του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στη συνέχεια, η ολομέλεια του δικαστηρίου αυτού εξέδωσε την απόφαση αριθ. 1304/2003, με την οποία η διαφορά κρίθηκε τελεσίδικα. Σε ό,τι αφορά την διοίκηση, αυτή συμμορφώθηκε προς την απόφαση αυτή μέσα σε μία προθεσμία τριών μηνών περίπου μετά την κοινοποίησή της, ήτοι μετά από εύλογη προθεσμία. Επιπλέον, η διοίκηση δεν είχε, πριν το πέρας της εκκρεμοδικίας, καμία υποχρέωση να συμμορφωθεί προς την απόφαση αριθ. 287/2001 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αφού η κατάθεση μιας αίτησης αναίρεσης από το Δημόσιο ανέστειλε την εκτέλεσή της.

Έπεται ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής είναι προδήλως αβάσιμο με την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης και πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με το άρθρο 35 § 4.

B. Επί του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 1

Το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων παραπονέθηκε, καταρχήν, στην αρχική προσφυγή του ότι η απόφαση αριθ. 287/2001 δεν του είχε επιδικάσει τόκους υπερημερίας. Κατά δεύτερο λόγο, υποστήριξε, στις παρατηρήσεις του της 18 Φεβρουαρίου 2004, ότι η απόφαση αριθ. 1304/2003 της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου τον αναγνώρισε δικαιούχο της αιτούμενης συμπληρωματικής σύνταξης μόνον από την 1^η Μαρτίου 1998.

Στο μέτρο που οι αιτιάσεις του προσφεύγοντος στρέφονται κατά της απόφασης αριθ. 287/2001 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το Δικαστήριο σημειώνει ότι αυτές προβλήθηκαν στις 2 Αυγούστου 2002, με την κατάθεση της προσφυγής, ήτοι περισσότερο από έξι μήνες μετά τις 25 Μαΐου 2001, ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης αριθ. 287/2001.

Στο μέτρο που οι αιτιάσεις του προσφεύγοντος στρέφονται κατά της απόφασης αριθ. 1304/2003, το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι επικαλούμενες αξιώσεις του προσφεύγοντος δεν μπορούν να θεωρηθούν ως «περιουσία» με την έννοια του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 1, αφού δεν είναι βεβαιωμένες και εκκαθαρισμένες από μία δικαστική απόφαση με ισχύ δεδικασμένου. Αυτή είναι εν τούτοις η προϋπόθεση ώστε μία αξίωση να είναι βεβαία και απαιτητή και, συνεπώς, να προστατεύεται από το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 1 (βλέπε *Ελληνικά Διυλιστήρια Στραν και Στρατής Ανδρεάδης κατά Ελλάδας*, απόφαση της 9 Δεκεμβρίου 1994, série A, no. 301-B, σελ. 84, § 59).

Έπεται ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με το άρθρο 35 §§ 3 και 4.

Κατά συνέπεια, πρέπει να τεθεί τέρμα στην εφαρμογή του άρθρου 29 § 3 της Σύμβασης και η προσφυγή να κηρυχθεί απαράδεκτη.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο, ομόφωνα,

Κηρύσσει την προσφυγή απαράδεκτη.

(υπογραφή)

Søren NIELSEN

Γραμματέας

(υπογραφή)

Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου
εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 2005

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετρουτσόπουλος

